

ЗДРАВЕЙТЕ УЧЕНИЦИ!

Днес темата е: Здравни познания и хигиена на половата система

1 Фактори, които влияят неблагоприятно върху половата система

= алкохол

= никотин

= болести на половите органи предизвикани от болестотворни микроорганизми

= аборт-прекъсване на нежелана бременност

2 Болести предизвикани от болестотворни микроорганизми

ДО 1990-те г. сексуално преносимите болести са били наричани *венерически болести* – по името на римската богиня на любовта **Венера**.

В общественото здравеопазване се използва термина *сексуално преносима инфекция*. Важно е да се разбере разликата между болест и инфекция. Инфекция означава, че микроб – **вирус**, бактерия или паразит – който може да причини заболяване, се намира в човешкото тяло. Не е задължително заразеният човек да развие симптоми или знаци, че вирусът или бактерията са в неговото тяло; не е необходимо човек да се чувства зле. Болест означава, че инфекцията кара човек да се чувства зле или да забелязва нещо нередно. По тази причина терминът *сексуално преносима инфекция* е много по-широк термин от *сексуално преносима болест*.

В частност, терминът *сексуално преносима болест* се отнася до инфекция, която има симптоми. Тъй като, в повечето от времето, хората не знаят, че са заразени, докато не развият симптоми на болестта, хората използват термина *болест*, вместо *инфекция*.

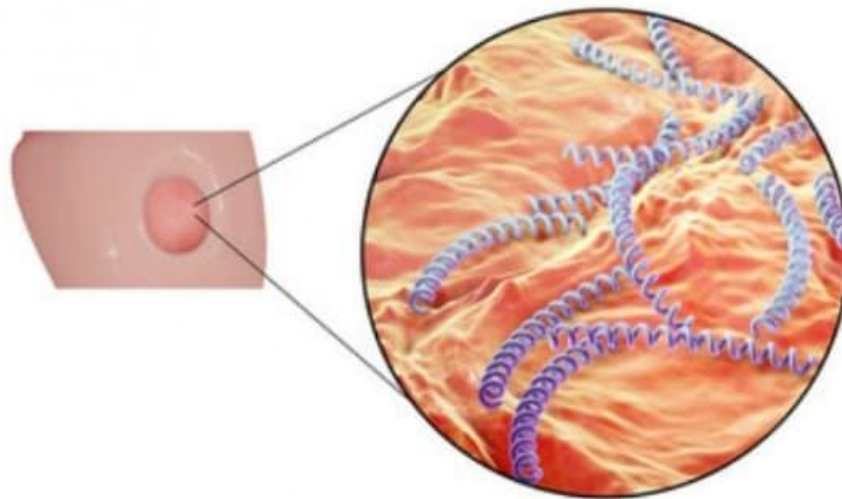
Сексуално преносимите инфекции засягат лица в активна полова възраст и предизвиква сериозни последици в човешкия организъм, обществото и поколението. Те се разпространяват спорадично, епидемично, а при някои от тях се наблюдават и пандемии. Така например човечеството се намира в състояние на трета пандемия от вирусни хепатити и първа пандемия от СПИН.

Първият известен епидемичен взрив на болест предавана по полов път е настъпил бум на **сифилис** сред френските войски обсадили Неапол през 1494 г. Оттук заболяването мълниеносно се разпространява из цяла **Европа**. Сифилисът поразявал хората като цялото им тяло се покривало с пустули, стигало се дори до „падане“ на лицата и след няколко месеца водело до фатален край. В епидемията

от 1546 г. сифилисът се проявявал с характерни признаци, които и днес се описват в учебниците по медицина. Сифилисът бил причина за смъртта на милиони души в Европа в продължение на няколко столетия. Първата болница за лечение на венерически болести е основана през 1746 г. в **Лондон**. Лечението не винаги е било доброволно. През втората половина на 19 век, Законът за заразните болести във Великобритания позволявал да бъдат арестувани съмнителни проститутки.

Сексуално предаваните болести са антропонози. Обикновено източник на заразата е болният човек, който отделя причинителите през цялото време на боледуването. При голяма част от тях съществува дълготрайно носителство. От епидемиологична гледна точка заразносите са по-важни в предаването на инфекцията.

Много от причинителите на сексуално предаваните болести преминават през лигавицата на **пениса, вулвата, ректума**, пикочните пътища и (по-рядко, в зависимост от вида на инфекцията) **устата, гърлото**, дихателните пътища и **очите**. Лигавиците се различават структурно от кожата и позволяват проникването на някои патогенни микроорганизми в тялото.

СПИН ХИВ се предава чрез пряк контакт на лигавицата или кръвния поток със съдържаща вируса **телесна течност-кръв, сперма, вагинална течност**, предякулат или кърма. Това предаване може да стане при **анален, вагинален или орален секс, кръвопреливане**, при употреба на замърсени **хиподермични игли**, при **бременност раждане, кърмене**

Трипер

Гонореята (наричана още трипер) е **полово предавана болест**, която се предизвиква от бактерията *Neisseria gonorrhoeae*. Заразяването с тази болест може да стане само при **полов акт**. Обичайните **симптоми** при мъжете включват парене при **уриниране** и секреция от **половия член**. При жените, от друга страна, болестта първоначално протича асимптоматично или се наблюдават **вагинална** секреция и

болки в **таза**. Ако болестта не се лекува, това може да доведе до допълнителни усложнения като **епидидимит** (възпаление на **надсеменника** при мъжете), възникване на **инфекции** в тазовата област, засягане на **ставите** и **сърцето**. Лечението е изключително **антибиотично**.

Синдромът на придобитата имунна недостатъчност(СПИН) е заболяване на човешката **имунна система**, причинено от вируса на човешката имунна недостатъчност (Болестта прогресивно намалява ефективността на имунната система, правейки болния уязвим за **опортюнистични инфекции тумори**).

РАДКА АРТИРОВА-ДО 5 ГОД ЩЕ ИМА ЛЕКАРСТВО ПРОТИВ СПИН

3 Профилактика за борба с болести предавани по полов път.

- Да не се допускат случайни полови контакти.
- Да се използват кондоми.
- Да не се допуска групов секс.
- Да не се допуска рисково сексуално поведение.

4 Предпазване от нежелана бременност

Според гръцката митология богинята Персефона ядяла зрънца от нар, които я предпазили от забременяване от Бога на смъртта. Заради този мит жените в Гърция често консумирали нар, бор и джоджен, с цел контрацепция.

Презервативите били познати още преди Ренесанса. Те били изработвани от пикочни мехури и животински черва.

Около 1500 година Габриел Фалопиус описва как се слага презерватив. Основното им използване обаче не било като контрацептив, а като средство за предпазване от сифилис.

В Северна Африка жените се предпазвали от забременяване с цветето *silphium*. Методът бил толкова известен, че това довело до изчезването на този растителен вид.

В България често използван метод за предпазване от бременност или предизвикване на аборт било пиенето на билков чай. Родината ни е известна с богатството на лечебни треви и тяхната широка употреба. Като контрацептивно средство се използвал чай от живовляк.

Абортът е прекратяване на бременността чрез отстраняване на ембриона или фетус преди той да може да оцелее извън **матката**. Абортът може да настъпи **спонтанно**, като в този случай е наричан също *помятане*, или да бъде предизвикан умишлено